

Frankrijks oogap pel

Blonde d'Aquitainestamboek viert 25-jarig jubileum

Ooit met maar liefst 800 leden, nu op zijn 25e verjaardag heeft het blonde d'Aquitainestamboek met 400 fokkers een stabiele achterban. Hiermee is het stamboek het grootste van Nederland. 'Wij zijn het ras van de toekomst', aldus Ed Neerincx en Bas Bouman.

Wat als de keuring ook dit jaar niet doorgaat? De vraag van één van de blonde d'Aquitainefokkers tijdens de jaarvergadering in april zorgde even voor een stilte bij het bestuur. Dit jaar viert het blonde d'Aquitainestamboek zijn 25-jarig jubileum. Voorzitter Ed Neerincx en vicevoorzitter Bas Bouman moeten nog maar even niet denken aan een jaar zonder een nationale keuring. 'De keuring is voor ons hét feest van het jaar en is het hart van onze fokkerij. Het is de grote bindende factor tussen onze leden. De doelstelling van het stamboek is niet voor niets sturing geven aan de fokkerij en daarom is de keuring het platform waar de ideale blonde getoond wordt; het is de ultieme ontmoetingsplek waar we samen over fokkerij praten', zegt Bouman, die al twintig jaar in het blondewereldje meeloopt. 'We gaan serieus aan het werk om een eventueel alternatief voor de keuring te vinden', voegt Neerincx toe.

Bas Bouman (l.) en Ed Neerincx: 'De keuringskoe en de commerciële koe zijn dezelfde koe. Die zijn de laatste jaren meer naar elkaar toegegroeid, ook in Frankrijk'

25 jaar blondestamboek lijkt op een gemiddeld mensenleven met zowel hoogte- als dieptepunten. 'Ooit waren er achthonderd leden. Daarvan gingen er tachtig mee op de jaarlijkse, altijd gezellige, excursie naar Frankrijk', memoreert Bouman. De jaren na de superheffing, zo tussen 1985 tot 1990, waren de hoogtijdagen. Inmiddels zijn er vierhonderd leden en noemen de bestuurders hun stamboek met gepaste trots 'het grootste vleesveestamboek van Nederland'.

Hobbyfokkers voeren met tachtig procent de boventoon. De andere twintig procent van de leden heeft groot opgezette, professionele en commerciële vleesbedrijven. Toch vormt de commerciële insteek door die laatste groep volgens Neerincx de basis van het succes van het stamboek. 'De afzet loopt goed en dat is van groot belang voor de fokkerij.'

Ondanks het ooit geflopte Nieuwe Weme-project bleek de veerkracht van de blondes groot en kreeg het vlees hernieuwde belangstelling, niet alleen van de gespecialiseerde vleesafzetmarkt, maar ook van slagers en supermarkten. 'Onze ideale blonde is niet alleen lang en groot, maar het dier sluit ook goed aan bij de commerciële vraag', aldus Neerincx, die de discussies kent over te groot en niet genoeg vlees. 'De keuringskoe en de commerciële koe zijn dezelfde koe. Die zijn de laatste jaren meer naar elkaar toegegroeid, ook in Frankrijk. De geschiedenis heeft overigens geleerd dat het stamboek zich niet moet bemoeien met de afzet, alhoewel leden dat vaak van ons vragen. Maar bij een grote rol bij de afzet hoort een ander soort organisatie. Die rol is voor ons als stamboek niet weggelegd. We kunnen wel voor promotie zorgen en contacten leggen, maar we bemoeien ons niet direct met de handel.'

Eén Europese rasbeschrijving

De truetypeblonde is inmiddels in Europa gemeengoed. Onder aanvoering van

de Nederlandse blondfokkers is de Fierba nieuw leven ingeblazen. Deze samenwerking op het gebied van de blondes tussen Europese landen stond al een tijd op een laag pitje, totdat de Fransen hun zusterorganisatie in Nederland vroegen om de zaak weer vlot te trekken.

'We hebben na Frankrijk tenslotte de meest succesvolle blondfokkerij.' Bouman en Neerincx hebben zich daar als respectievelijk secretaris en voorzitter hoogstpersoonlijk mee bemoeid en het resultaat is één Europese rasbeschrijving voor alle blondes in tien verschillende landen. Neerincx: 'We zijn het eens over type, lengte, fijnheid en beveleesheid. Kleine nuanceverschillen blijven er bijvoorbeeld over de stokmaat van de dieren. Dergelijk kleine verschillen zijn geen probleem. Je moet tenslotte aansluiting houden bij de specifieke eigen markt. Zo zoeken fokkers in Denemarken naar een vroegrijper dier omdat ze jongere stieren verkopen.'

Het volgende succesje hopen Neerincx en Bouman binnen enkele jaren binnen te halen. Het keuringsrapport moet Europees geüniformeerd worden, naar goed voorbeeld van de melkveesector. 'We willen informatie en indexen gemakkelijk tussen landen kunnen uitwisselen. We hebben op onze missie echter wel een tijdslimiet gezet. Binnen enkele jaren willen we dit wel gerealiseerd hebben. We gaan niet eindeloos bemiddelen.'

Liefst meer animo voor opfok

Ook in Nederland zijn er nog doelen te verwezenlijken. Zo hopen Bouman en Neerincx op meer animo voor de centrale opfok van de jonge stieren. 'We vinden in de limousins een goed voorbeeld, maar onze leden willen hun stieren niet helemaal afstaan. Daarom hebben we toch een andere structuur gekozen.'

Het project, dat inmiddels zeven jaar loopt, lijkt zich na een diep dal met weinig animo te herstellen. De grote belangstelling en de hoge bedragen van de laatste veiling stemmen de bestuurders positief. 'Zo iets heeft tijd nodig; we zijn nu op de goede weg. We hopen meerdere malen per jaar een veiling te kunnen organiseren en we roepen meer leden op hun beste stieren in te sturen. Het betreft nu nog een te klein en te selectief groepje. En bovendien hebben we graag dekrijpe stieren. De klanten willen er immers meteen mee aan de slag.'

Vanwege de in Nederland krimpende veestapel noemt Bouman als een van de belangrijkste doelen voor de komende jaren het aantal leden te behouden. 'Maar wel met enthousiasme en betrokkenheid. We hebben tenslotte het vleesveeras van de toekomst', vult Neerincx aan.

De vraag naar vlees neemt toe; de vleesproductie in Zuid-Amerika neemt af doordat vleesvee de concurrentie aan moet gaan met de beter betaalde gewassen voor bio-ethanol. 'Het kan niet anders dan dat de prijs van het vlees ook nog wel verder gaat stijgen', meent de voorzitter. 'En dat is ook nodig. Door het ontkoppelen van premie en houderij moet vleesvee concurreren met andere landbouwactiviteiten. En natuurlijk biedt ook het beheer van natuur nog steeds mogelijkheden. Maar kies dan wel een economisch ras', adviseert de voorzitter aan de natuurbeheerders.

Bestaansrecht federatie

En hoe zien de blondebestuurders de samenwerking met de andere stamboeken? Nu de Federatie van Vleesveestamboeken Nederland haar handen af heeft getrokken van een gezamenlijke keuring, lijkt de bestaansbasis minimaal. 'We hebben het de laatste jaren ook gered met twee afzonderlijke keuringen', nuanceert Neerincx, die het belang van samenwerking onderstreept. 'Als stamboeken zijn we allemaal kleine groepjes, maar gezamenlijk staan we sterker. Dat merk je in onderhandelingen met het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit bijvoorbeeld. We hebben wel een aantal zaken binnengehaald op het gebied van bijvoorbeeld premierechten en mestwetgeving voor de zoogkoeienhouders.'

En hoe zit het met de voorbeeldfunctie van moederland Frankrijk voor de komende jaren? 'Die is en blijft er, zonder twijfel', reageert Neerincx. 'Zij hebben 360.000 stamboekkoeien, wij 12.000', vult Bouman aan. 'De blonde blijft de oogappel van Frankrijk. Niet alleen door de aantallen, maar ook door kwaliteit', verzucht Neerincx, die heel tevreden is over de positie van de Nederlandse blondes. 'Onze tweede plaats achter de Fransen vinden we een heel mooie plek; laten we ons best doen om die vast te houden.'

Alice Bootj